

Netwerk Ziezon

ziek zijn & onderwijs

Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen

Een zieke leerling in de klas, en dan?

Een zieke leerling in de klas, en dan?

Een leerling die acuut, ernstig of langdurig ziek wordt heeft extra onderwijszorg nodig. Dit gebeurt bij een op de zeven leerlingen in Nederland. Veel leraren krijgen dan ook te maken met een (ernstig of chronisch) zieke leerling in de klas.

Scholen kennen een zorgplicht voor leerlingen en zijn daarmee verantwoordelijk voor het onderwijs aan alle leerlingen. Ook voor het onderwijs aan leerlingen die vanwege een ziekte of chronische aandoening extra ondersteuning nodig hebben. Het organiseren van onderwijs aan zieke leerlingen vraagt specifieke expertise, inzet én tijd. Scholen beschikken hier in de meeste gevallen niet over. Door het inschakelen van een consulent Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) kunnen zij toch de hulp bieden die

nodig is. Samen met de school, leraar, ouders en andere betrokkenen kan een consulent OZL het onderwijs zo organiseren dat dit aansluit op de onderwijsbehoefte van de zieke leerling. Maatwerk staat hierbij centraal!

De consulenten OZL werken vanuit de verschillende regionale onderwijsadviesbureaus en de universitair medische centra. Samen met de scholen zorgen zij ervoor dat de leerlingen, afhankelijk van het ziektebeeld, het onderwijs krijgen dat bij ze past. Zo wordt de doorgaande leerlijn van de leerlingen zo min mogelijk onderbroken, blijven leerlingen betrokken bij hun klas en houden zij contact met hun docenten, klasgenoten en (school)vrienden.

Welke organisatie financiert OZL?

De ondersteuning door de consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) wordt grotendeels gefinancierd door het ministerie van OCW. Als een consulent OZL wordt ingezet, zijn hier voor scholen en ouders géén kosten aan verbonden.

Netwerk Ziezon: een landelijk expertisenetwerk

Alle consulenten OZL in Nederland zijn aangesloten bij het Netwerk Ziezon, het landelijk expertisenetwerk voor ziek zijn & onderwijs. In de afgelopen jaren is door kennisdeling en professionalisering veel expertise opgebouwd rondom de begeleiding van leerlingen die gedurende langere tijd een ernstige lichamelijke ziekte hebben of chronisch ziek zijn. Via het Netwerk Ziezon wordt deze expertise landelijk gedeeld en verder uitgebreid.

Netwerk Ziezon biedt ouders en scholen daarnaast veel praktische informatie over de gevolgen van ziek zijn voor de leerling. Ook zijn vanuit het netwerk, in samenwerking met artsen en andere zorgverleners, brochures ontwikkeld waarin voor verschillende ziektes informatie staat over de gevolgen voor het onderwijs en concrete aandachtspunten voor de leraar.

www.ziezon.nl, dé plek voor informatie over ziek zijn en onderwijs

Op de website van Netwerk Ziezon vindt u informatie en het laatste nieuws. Daarnaast kunt u brochures downloaden over verschillende ziektebeelden met informatie over de gevolgen van deze ziektes voor het leerproces en concrete aandachtspunten voor school en leraar. Ook vindt u op www.ziezon.nl een overzicht van onderwijsadviesbureaus en universitair medische centra die onderwijsondersteuning aan zieke leerlingen bieden, inclusief de contactgegevens van de consulenten OZL in de regio.

De dienstverlening door de consulent OZL

Consulenten OZL hebben kennis van een breed scala aan ziektebeelden waar leerlingen mee te maken kunnen krijgen; van zeldzame en weinig voorkomende ziekten zoals bepaalde vormen van kanker of taaislijmziekte tot veelvoorkomende chronische ziekten zoals diabetes of astma. De consulenten onderzoeken op welke manier de leerling toch onderwijs kan blijven volgen gedurende zijn ziekte en wat een verantwoorde belasting voor de leerling is. Door voortdurende professionalisering binnen het netwerk en korte lijnen met artsen en andere zorgverleners kunnen consulenten snel schakelen en weten zij welke invloed ziektes op het leerproces en het (psycho-sociaal) functioneren van een leerling kunnen hebben.

Daarnaast zijn de consulenten OZL goed bekend met de zorgstructuur binnen en

buiten de school en kunnen zij school, ouders en leerlingen advies geven over passend onderwijs. In complexe situaties helpen zij in gezamenlijk overleg met de school en zorgpartners helderheid te krijgen over welke ondersteuning nodig is. Iedere situatie is uniek en maatwerk is daarom van belang.

In sommige gevallen is het mogelijk dat zieke leerlingen op afstand lessen op school volgen, bijvoorbeeld door de inzet van het project KlasseContact.

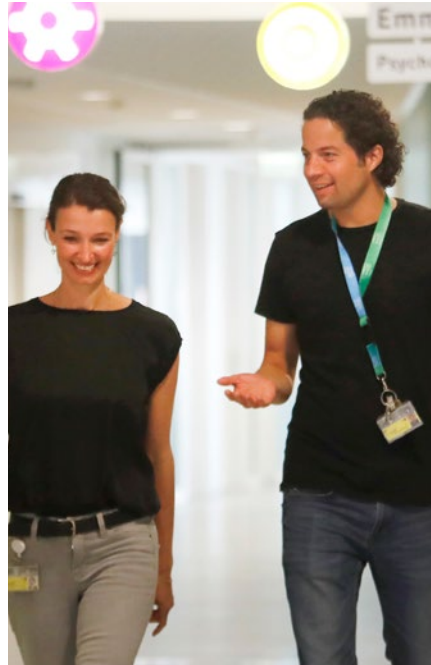

KlasseContact ... ziek zijn en toch in de klas!

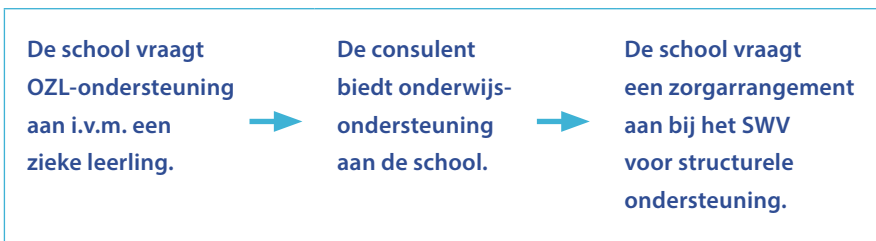
Dankzij KlasseContact kunnen langdurig en ernstig zieke kinderen toch hun lessen volgen en contact houden met klasgenoten. Met behulp van een laptop thuis en een slimme ICT-set in de klas, de KPN Klasgenoot, konden de afgelopen jaren al meer dan drieduizend chronisch zieke leerlingen weer meedoen met hun klas. Consulenten OZL begeleiden de aanvraag, plaatsing en het werken met de Klasgenoot. Meer informatie over dit project is te vinden op de website van Ziezon.

Samenwerking in de regio: OZL en het samenwerkingsverband

Een belangrijke partner binnen de zorgstructuur rondom de school is het samenwerkingsverband (SWV). De consulent OZL helpt de school in eerste instantie op weg bij het bieden van onderwijs aan de zieke leerling. Op het moment dat langdurige ondersteuning nodig is kan de school, met advies van de consulent OZL, bij het samenwerkingsverband een aanvraag voor een (structureel) passend zorgarrangement indienen. Het uitgangspunt van alle betrokken partijen is het waarborgen van een doorgaande leerlijn waarbij de zieke leerling zo weinig mogelijk lessen mist. Andere samenwerkingspartners van Ziezon zijn scholen, patiënten- en zorgorganisaties en het ministerie van OCW.

In het onderstaande schema is weergegeven hoe de OZL-ondersteuning en het samenwerkingsverband samenwerken:

Schoolbeleid rondom zieke leerlingen

Als u op school te maken krijgt met een zieke leerling in de klas, is het van belang snel te handelen. Zo zorgt u ervoor dat de doorgaande lijn zoveel mogelijk gewaarborgd blijft en de leerling in contact blijft met de school. Neem daarom in een vroeg stadium al contact op met een consulent OZL in uw regio. Ook als u deze ondersteuning nog niet nodig heeft, is het goed om voorbereid te zijn. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

- Zorg dat de ondersteuning voor zieke leerlingen (OZL) opgenomen is in de basisondersteuning;
- Neem in de schoolgids, het schoolplan en het ondersteuningsplan een passage op over hoe de school omgaat met een leerling die langdurig of chronisch ziek is;
- Zorg voor informatie over OZL op uw website zodat ook ouders weten wat er mogelijk is;
- Stem af met het samenwerkingsverband over passende onderwijszorg-arrangementen;
- Zorg ervoor dat leraren op de hoogte zijn van de voorziening OZL en zorg eventueel voor een 'expert' OZL op school (zoals een school ook taal- of rekenexperts kent);
- Maak kennis met de OZL-consulent die werkzaam is bij het onderwijsadviesbureau in uw regio. Wanneer de hulp van een consulent dan nodig is, is de eerste stap al gezet!

Kan een mbo-school ook een beroep doen op de ondersteuning van de consulent OZL?

Voor mbo-leerlingen die bij aanvang van hun opleiding niet ouder waren dan 18 jaar en nog geen startkwalificatie hadden, kan ondersteuning door een consulent OZL worden ingeroepen. Wanneer de hulpvraag een oudere mbo-leerling betreft die buiten deze categorie valt, kan de mbo-instelling de consulent OZL raadplegen voor nader advies, maar kan er geen ondersteuningstraject zoals in het primair of voortgezet onderwijs worden geboden.

Voor vragen over de Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) of het Netwerk Ziezon ziek zijn & onderwijs, kunt u contact opnemen met ons: netwerkziezon@edventure.nu of 070 3154105/106.

**Netwerk Ziezon,
ziek zijn & onderwijs**

Bezuidenhoutseweg 161
2594 AG Den Haag
070 315 4100

netwerkziezon@edventure.nu
www.ziezon.nl

Het Netwerk Ziezon bestaat uit consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) die werkzaam zijn bij een onderwijsadviesbureau of bij de Educatieve Voorziening van een universitair medisch centrum (umc). Samen verzorgen zij de onderwijsondersteuning aan chronisch en ernstig zieke leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs en in sommige gevallen het mbo. Het Netwerk Ziezon komt voort uit de samenwerking tussen EDventure en de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU).